

вати сто фунтів пороху, аби викинути одинай-
цицієткарову марморову кулю, належать до
історії.

Нині дарденальський пролив забезпечений
після вимогів сьогочасної техніки, яка дає до
роздорядки не тільки модерні канони, у
ствалені в укріпленнях вздовж берегів але також і
торпеди й міни. Подбаймо впрочому не лише о
укріпленні морської дороги але також о захищенні
нападових сухопутної армії, яка могла би
виступити на західному березі півострова Галіполі; (сей морський язик має 70 км. довготи; на
найширшій місці 18 км., а на найвищій 3½ км.). Найважливішою точкою є тут становище
коло Кільського бару, де морська дорога звужується
до 1½ км., і на ворожі кораблі йде без
переривання пальба.

Саме тепер перевели міністер війни Енвер
паша і міністер маринарки Джемаль паша ін-
спекцію Дарданелів та видали потрібні зарядження.
А що після овіїх військових знатоків для
сформовання насильного протату через Дарданелі
треба би висадити ще бодай 150 000 мужів
сухопутної армії, то чорноморська флота,
може не має виглядів, щоб пробоюм перебігала
через Дарданелі помимо англійсько-французь-
кого протекторату.

Забезпечені Петербурга.

Росіяни рахуються з можливістю походу
німецького війська на Петербург і зараз же по
оголошеню Німеччини війни вийшли з поспішно-
го фортифікути. Цікаві відомості про це ді-
сталася часопису Reichpost від свого штокольського
кореспондента.

Начальник міста розліглими на мурах ві-
довими визивав робітників, щоби зголосувались
до поліцейських "участків", де можуть ді-
стати заняття при земних роботах в околицях
Петербурга, за винагородою 2-75 до 3 рублів.
Таке нечувано високе винагородження стягло бо-
гато робітників. Поліція зважила в тім при-
ємнім положенію, що не потрібно стегати за
роботу потрібного числа робітників силою.

Від самого початку стало ясним, що ходить
тут передовість про західне і північно-західне
оточення Петербурга. Окупуване запроектовано
в цілі оборони Петербурга проти висадження
німецьких військ на фінляндському побережжі. Є рі-
чище характеристично, що від першої хвилі так
урядові сфери, як і людність цілого Петербурга
цилковито числились з можливістю заняття Німеч-
чиною Петербурга. Розважувано при тім дві можли-
вості — висадження війск німецьких більшо-
менш в околиці Таммерфорсу, або із сторони
моря по здобуттю фортів Кровштедту, ніби-то
нечувано сильних. В Таммерфорсі поставлено
сильний обоз російських війск, перекинених до
Фінляндії зараз же в перших дніях війни.

Про фортифікацію Кронштадту російська
преса писала ще давно, що навіть ще англійська
корпуса. Один з них съміявся алгорадно і зати-
рав руки з вдоволення. — "Ви чули? Всі річи
нашого корпусного командата впали в руки Я-
понці! Ох, як же я радію! Той злодій сам у-
тік, нікому ні слова не сказавши про відворот!
З його вини втратили й ми всі свої річи, остало
нам те, що на нас".

— "Не повідомили і нас про відворот. Ми
самі цофнулися".

"Се що ищо! Вчера лучилося таке: Ко-
зак приніс вістку, що в Фулії, де стояв наш
головний штаб, стоять вже Японці. Корпусний
командант крикнув: "Дурче балакане!" і прика-
зував нам получить себе в Фулії телеграфічною
лінією. Наша компанія взялася ся до роботи і по-
пала в пекольний огонь. Шеф Південнів мене до
команданта корпуса в рапорті, що Фулії за-
няли Японці й остріють нас. Командант поди-
вився на мене в'їдливо і каже: "Остріють?
Якраз на те в війна, щоби стріляти! Ідти і ро-
біть!" Ми розпочали роботу. Надійшов відділ ко-
заків, а іх офіцер до нас: "Ви чого тут? Ути-
кайте! Японці нам на п'ятах!" Біжимо знов до
штабу. А там уже як в муравельнику. Все на ко-
нях. Я до шефа штабу: "Що прикажете зроби-
ти з каблем? Забрати його?" — "Не знаю!
Що хочете, робіть! Раджу пофнути ся". — "Да-
сте нам охорону?" — "Ні! Неможливо! Робіть,
що уважаєте!" І погальопував..."

По дорозі вістріли ми лякаємо Султанова.
Його корпусний командант повідомив про від-
ворот.

На шляхах почали падати японські гарнізони.
Повстав хаос. Салати перерізували шлях, лиши-
ли вози й уїхали на конях. Офіцери на дармо
пробували задермати їх. Один з офіцерів кинув
шаблю і склонився руками за голову, вбив
остроги в боїні кові та як божевільний сам пі-
гнає на вістрі японським гарнізонам. Капітан
артилерії сидів на кові, опущений, між своїми
арматами і держав щось в руці. Нараз забле-
стів огонь коло його голови, і він поклав ся
на землю.

флота, як би мала два і три рази більше кора-
блів, не могла переломити ланцюга фортеці се-
мінської твердині. Скорі і енергічні діяльність
Німеччини викликала рівнож підозріні, що ні-
мешка флота має армати великої руйнівної си-
ли. Про ці армати не могли до сеї пори нічого
певного довідатись навіть найкращі шлюни во-
єнні. Великі і скрі поступи фортів під Літіх
німецької артилерії, яка розпоряджає винадими
до сеї пори арматами, що збільшили страх пе-
тербурзької людності перед Німцями. Добре по-
інформовані круги уважають, що уфортифіковані
Петербурга вимагає що найменше трьох до чо-
тирох місяців. Для того постановлено спіши-
тись з розпочатим фортифікаційним робіт.

Політичною користию цією міністерством
внутрішніх справ, буда обставина, що заради
ввербовано робітників до земних робіт під Пе-
тербургом, відтягнуло робітничі маси революцій-
ні від Петербурга. Понізаю про кроваве без-
робітів під час останньої гостині президента фран-
цузької республіки.

Треба було рахуватись також з тим фак-
том, що цій промисл відразу і цілковито став,
бо всі засоби вугля забрано на державні цілі.

Стотисячна маса промислових робітників, котрі
лишилися в Петербурзі по переведенню мобілі-
зації, були віддані на поталу голоду і уряджу-
вав революцію. Правда, Петербург на дійший
час буде мати значні засоби збіжжя, бо скоп-
іовані в петербурзькім порті, але чи голодний
бін сіми, се питане, на яке кождий озайом-
лений з обставинами мусів би дати заперечу-
ючу відповідь.

Укріплені Петербурга в річю незвичайно
важкою і коштовною. Російську столицю вибу-
довано на болотяних грунтах. Перебудуване в Пе-
тербурзі в літі незвичайно складити здорово. Для того в кількох метровім віддаленю від
міста положені суть села з деревлинами буд-
инками, знаними "дачами". В тих "дачах" ме-
шканці Петербурга, від богатого купця до бідно-
го урядника, відбувають свій літній спочинок.
Сіх "дач" є дуже богато, представляють великий
макет, але власителі їх мусять бути приготовані на те, що їх відліт будуть збурені на
фортифікаційні цілі.

ВІЙНА.

Австро-бельгійська війна.

Чотирнадцята війна.

**ВІДЕНЬ. (Ткб.) Австро-бельгійський посол на бельгійськім дворі одержав по-
сурчене закомунікувати бельгійському міністру заграницьких
справ, що слідує: З припоручення
моєго правительства ю мою честь до-
часті В. Еноцеленці:**

Тому що бельгійське правительство по віднікенню кількаразових
пропозицій зі сторони Німеччини, діє військове поперте Франції й Англії, котрі то держави виповіли Австро-Угорщині війну і з огляду на
сновстанований факт, що австро-
угорських горожан в Бельгії тяг-
тують ся суперечно з примітивними
нормами людяністи на відно-
шенню до ворожої держави, Австро-
Угорщина бачить себе змушену
звернути дипломатичні зносини й
уважає себе в воєннім стані
з Бельгією. Покидаю Бельгію разом
з персоналем посольства, а опіку
над австро-угорськими горожанами
поручаю послови Злучених Держав.

**Австро-бельгійське
правительство у
Відні доручило вчера бельгійському
послові його пашпорти.**

Австро-російська війна.

По боротьбі під Красником.

**ВІДЕНЬ. (Ткб.) Обговорюючи тактичне ана-
чінє побіди під Красником, воєнні соравоздавці
тутешніх часописів вказують на се, що вар-
тість сеї побіди лежить передвісм у сім, що
корпуси російської армії поборено літнім про-
вілом і сильнішою офensивою австро-угор-
ських війск. Виверто їх з фронту так, що год
їм було знова зібрати ся.**

Слід зазначити ріжницю між австро-бельгійською
і російською тактикою. Австро-бельгійська офензива — як се видно — старається застакувати
непріятеля на можливо багато місцях, коли Ро-
сіяни держать ся давного уставлення корпусів
стапами (stapellformig). Згідно заявляють воєнні
справоздавці, що не достав слів похвалі для
постані наших війск. Для їх тим більше слід
оцінити, що перед 3 днем рішуча боротьба
була мусіла вертіти через дуже прикрій терен.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) Вісти про побіду під Кра-

сником викликали вчера велику патріотичну ма-
ніфестацію перед міністерством війни.

БЕРЛІН. (Б. Вольфа.) З приводу побіди
австро-угорських війск під Красником відбула-
ся тут учера велика маніфестація. Товді під-
сіда олікни в честь цісаря Франца Йосифа в
Австрії. Перед палацом престолонаслідниці один
австро-угорський горожанин замешкалий від 40 років
в Берліні виголосив промову, которую закінчив
оліком в честь цісаря Вільгельма.

Два Титани.

Франц-Йосиф до Вільгельма.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) Цісар Франц Йосиф вислав
до цісаря Вільгельма отсю телеграму:

Величаві побіди над сильним непріятелем, котрі
твоя армія під твоїм проводом відносить, мають
основу і завдають свої успіхи зеланії волі, котра остигла могутній меч і володіла ним. До лаврів, котрі прикрашую Тебе, побідника, хотів би я додати найвисшу військову
відзнаку, яку маю. Прощу Тебе, щоби Ти на
доказ мої пошани і нашого братерства оружия
схотіш прияти великий хрест моєго військового
ордеру Марії Тереси. Інсигнії ордеру вручать
Тобі, любий приятелю, осібний військовець, як
лише буде міг до Тебе прйти.

Бачучи, як дуже цінні титанські здібності і воєнну справництво свого генерала Мольткого, надаю йому командорський хрест Марії Тереси.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) Обговорюючи гратулляційну
телеграму цісаря Франца Йосифа до цісаря
Вільгельма, тутешна преса називає його історич-
ним документом першорядної важливи і піддержує
нерозривну пріязнь, яка лучить монархію Габс-
бургів з цісарським діком Гогенцолернів.

Вільгельм до Франца Йосифа.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) Від цісаря Вільгельма на-
дішла до цісаря Франца Йосифа незвичайно
сердечна телеграма, в котрій цісар Вільгельм
дякує за телеграму нашого монарха і за надану
йому і шефові німецького штабу декорацию. Ні-
мецький цісар згадує, що австро-бельгійське
під Красником дало знамениту пробу своєї ві-
домої справности і хоробрости. Вкінці цісар
Вільгельм пересилає нашому монархові ордер
prostis le meitie, а шефові штабу Конрадові зе-
ліній хрест I. i II. класі.

Франц Йосиф відповів рівнож сердечним
словами подяки.

**Лінія Висла-Дністер. На північ
від Львова.**

ВІДЕНЬ. (Ткб.) З головної воєнної пресо-
вої кватирі доносять:

Від 26 с. в. почали ся боротьби між нашими
війсками і російськими. Тепер ведуть ся воєнні на
цілім просторі між Вислою і Дністрем. Наші
дії крило посувати ся побідою наперед в о-
фензиві.

ВІДЕНЬ. (Ткб.) З головної пресової квати-
ри доносять урядово: Начальна команда армії
доносила пополудні години 2:

На російськім терені від кількох днів відбиваються рішаючі боротьби. Коли наші сили, які побідили в боротьбі під Красником, готують Росіян до Люблина, сусідні групи поступово також побідою на неприятельській території між Бугом і Вислом заняли простір Замостя й удержануть терен на північ, на схід і по-західний схід від Львова аж півза Дністера проти сильного неприятеля, котрий вийшов до східної Галичини.

З французько-бельгійського терену війни. Погром Французів, Англійців і Бельгійців.

БЕРЛІН (Б. Вольфа). Головна кватира доносить: Німецьке західне військо дев'ять днів по скінченю стратегічного уставлення (*Aufmarsch*) в безнастанних побідних боротьбах вийшло на французьку територію від Камбрі до південних Вогезів. Неприятеля побито всюди і він є в повному відвороті. Величини його втрат в поляглих, бранцях і трофеях навіть в приближеню не дається обчислити, а огляду на великий простір поля боротьби, головно, що частина терену в гориста і засада лісами.

Армія ген. Клюка виперла англійську армію від Мобеж і знова заатакувала її нині на південний захід від Мобеж, окружуючи її.

Армія ген. полковників Більова і бар. Гаврила пошила 8 корпусів французької армії і бельгійського війска між Замбром, Наміром і Мозою в кількадневних борбах і гонить їх тепер на схід від Мози.

Намір, по дводневнім острілованню впав.

Атака на Мобеж почався.

Армія кн. Альбрехта Віртемберського гонить побитого неприятеля поза Семоа і перейшла Мозу.

Армія німецького престолонаслідника заняла укріплені становища і відперла під Льонгві сильний атаку неприятеля з Верден та посувався до Мози. Льонгві впаво.

Армія баварського престолонаслідника в погоні в Льотарингії заатакувала нові неприятельські становища.

Силі в Нансі із південного напряму. Атака відверто.

Армія генерала Герінгена залишає гонити неприятеля в Вогезах в південному напрямі.

На південний схід від Мезієр наші війська серед безнастанної боротьби широким фронтом перейшли Мозу.

Наше ліве крило по 9-днівних боротьбах відверло на захід від Епіньяль французькі гірські війська і посувався побідою даліше наперед.

Альзасія в зовсім очищена з неприятеля.

З Антверпені 4 бельгійські дивізії вчеза і передачею підняли атаку на наші і получені сили в напрямі Брюсселі поліщені там, щоби відняти Антверпен. Наші війська побили бельгійське військо, забрали багато бранців, здобули гармати.

Бельгійське населене майже всюди брало участь в боротьбах, тому примінить ся як найстрогіші запорядження для здавлення руху франкітерів і банд.

Забезпечено лінії атаку мусіло ся доси поширити армії. Тому, що армія поліщених в сій цілі сил потребує в дальшім поході до фронту, запоряджив цісар мобілізацію загального ополчення, котре ужить ся до забезпечення етапових ліній і обсадження Бельгії. Край сей, що переходить під німецьку адміністрацію, мається використати до різних військових потреб, щоби дати полекшу рідним областям.

БЕРЛІН (Б. Вольфа). Великий генеральний штаб подає до відома, що **Маренвілер, на схід від Лінвіль-най-сильніші французька кріость, що боронить переходу, є сюжет в німецьких руках.**

БЕРЛІН (Ткб). Бюро Вольфа доносить: Великий генеральний штаб оголосує: **Велика кватира. Англійську армію, до котрої прилучилися три французькі територіальні дивізії, побито зонтом на північ від Ст. Невентен. Вони є в повному відвороті через Ст. Невентен. Багато тисячів бранців, сім полевих батарей, одна батарея тяжких гармат впали в наші руки.**

БЕРЛІН (Ткб). В статті берлінського *Lokalzeiger-a* про минулі побідні вісти читаємо, що на лівій крилі французько-англійської армії Англійці стояли коло Мобеж. На схід від сїї кріости побито англійську бойкіду кавалерії. Наведене місцевості Камбрі яко-кінчики північного фронту німецької офензиви доказує, що Англійці не могли посунутися далі на північ. Нема доси зокладних чисел, але що армія ген. полковника Клюка мала припоручене атакувати Англійців коло Мобеж, треба додумувати ся, що Англійці висадили на сушу бо-

їз спіжарень, вбогі запаси сіна і вівса, послідовні коли в плоті, послідні жмінки соломи, а ще так, що не остав ні слід ратиць, ні стебло шири ні кусник відпадків.

Частина тих закупів потонула у чотирокутнику багнетів та спис, а частина наче розвіялась у воздуху, розпліла ся серед улиць, що були заповнені якоюсь сірою, розстоганою і проклинаючою товгою.

І борисівський народ захурив ся з цілою сердечністю жажди золота і дорогоцінності, які до нього простягали нуждари в лахміті.

І останки поліщеніїї, останки найнікчемніших товщів і саровил доходили до казочкої стійності, бо іноді купуючий не лише мусів віддати притаскане майно, але й зарає потому в зачуттях місточку віддавав за кусень хліба жите.

А тимчасом натовп мундурів збільшився, ріс.

Близько від ніч приняв такі розміри, що для обезпеки головної кватири закочено армати при рогах головної вулиці. Товна справила ся в бік на поля та більше віддалені хати та і ті вже що були в Борисові вистали, щоби тихі місточки перемінити в пекло.

Дармо полева жандармерія хотіла розбити великої армії вхопити в карби, дармо пробувала уставляти вози, брики, ліядари, дармо розганяли громади, що сковітли і тиснули ся до огнищ, до хат, стави та на обори. Ніщо не помогали ні погрози, ні напінення, ні пистуки. Аж останком багнетів оточено цісарську кватири, а решту Борисова видно на поталу недуг, ран, здичів, роззвіреня вастингах в недолі почувань, закаменіліх сердць.

І борисівське населене задржало від грязі, бо ті, котрим не стало місця при огнищах або в кутіках хат — сі виривали тепер двері, висаджували вікна, забирали обстанову, щоби розложити огонь. Вони обесиленим і вичерпа-

гато більше війска, іж донесла часописи. Англійці побито і атаковано знова на південний захід від Мобеж. Також армія ген. полковника кн. Більова і ген. полковника Гаврила відперла французько-бельгійську армію, що числила около вісім корпусів з трикутника Замбр Накір-Мова на схід від Мобеж. Щойно по успішнім атаку почалося операції на Мобеж. Зровніше є, що залога Антверпені зробила вправу проти війск, які окружали її, а сюжету відверто. Зате не зрозуміле є, що бельгійське населене все атакує їїм, війска

ПАРИЖ (Ткб) via Рим). Комісія міністерства війни 27 серпня год. 11 вночі одержала отсю телеграму: У Вогезах коло Сен-Ді Французи були примушенні подати ся назад. Нікі бомбардували і рабували отверте місто Сен-Ді. В окуповані Вогезів коло Нансі французька офензива мав успіхи. Німецькі втрати дуже значні. На південний схід від Нансі на просторінні трех кільометрів найдено 2000 німецьких трупів, а в околиці Вітромон на просторі четырех кільометрів 4500 трупів. Льонгві, дуже сильна французька твердія, которую бомбардувано від 3 серпня цієї, по 24 дніх опору, здається. Половина залоги вбита або ранена. Губернатор Льонгві, підполковник Дарш, за хоробрі оборону одержав номінацію на офіцера почесні лейбі. Над Мозою Французи виперли пристути неприятеля і здобули прапори. Бельгійські війска в Намірі і помічні французькі подали ся взад на французьку лінію. На півночі англійська армія мусіла зупинити ся перед сильнішим неприятелем по сильнім опорі. На право від неї французька армія відрізала ся на становищах. Армія в Антверпені свою офензиву залишувала кілька німецьких дивізій і задержала.

Нейтральність Італії.

ВІДЕНЬ. (Ткб) *Fremdenblatt* вказує на заяву, зложену недавно італійським прем'єром Салландро в спрії стислої нейтральності Італії і пише: «В юві оцінюємо причини, котрі склонили Салландро до сїї заяви». — Дальше наводить *Fremdenblatt* вияснене, даве в компетентного журналу кореспондентови дневника *Corriere della Sera*, перевізуемому у восьмій пресовій кватири, що іменно Австро-Угорщина не має супроти Італії військ ісприяних намірів. «Ми переконаві, пише *Fremdenblatt* — що Італія також як нейтральна держава може зробити дещо для національних і для справи нашого союзника. Коли Віктор Емануель і італійське правительство дійшли до погляду, що найкраще для Італії остати в нейтральності, то не значить се, щоби потрійний союз перестав існувати. Відношене між трьома державами остав те саме і те саме буде й по війні, бо се відповідає їх інтересам. В Римі добре знають, що поражене Австро-Угорщина і Німеччина — в которую ворочім навіть поза межами вже не вірять — було би нещастям для Італії. У Відні і Берліні знають про те, що коли Італія укріпить своє становище на Середземнім морі

ним товаришам здирали лахміті з плечій. Вони з оружям у руці кидалися на тих, що їхні закуплені передтим охлапи. Вони травлені голодом тепла, закрадалися під стріхи і підпалювали їх.

І борисівське населене ханоко коси і вила і блиском зеліза відповідало на благальний поклик вмираючого. Ударом пістука вбивало всяке погрози.

Борисів горів і луною жалував ся небесам на свою горку долю.

Що хвиля вибухали бійки і кроваві сутички, що хвиля шаблони жандармерії мусіли спішити на придавлюване навязуючих ся борб. А давлене се не було ні виміром справедливості, ні покаранем виновників, ні полагодженем справи. Жандармерія напирала кіньми, сікла і розганяла противників так, як дозорець розганяв кусаючу ся псырню, кого тут треба було судити, кого картати, коли в товні були не лише жінки, але й дами, не лише діти, але й графи, коли головна кватири не мала відваги глянути в очі тим, що жебрали кусник хліба. Головна кватири вже від кількох днів перестала питати про тих, що відступили, згинули, а клопотала ся лише за останки, що тривали, що могли ще боротися. Не про слабих не про ранених думали, віжурили ся про тих, що вмирали, але про сильних, здорових і карних.

Борисів горів огнищами біваків, горів по жарами, а їх ніхто не хотів ні пробував гасити бо зажи перший луч всієв торкнути бодай да якот деревляючої комірчини чи забудована, вже ставала довкола громада дичі, зачинала грітися та скріпляти огонь.

Хто в горіючій хаті вспів вийти з житем хто власними силами вспів виховнити ся з пізацаленої стріхи, того громада викидала поз-свій круї. А кому не стало сили, кого одурили, хто спав, той спів ся живцем на очах десяток людей — божевільних, людей голодних

В. ГОНСЬОРОВСЬКИЙ.

ПОВОРІТ.

з Наполеонського цинлю.

Для 25. падолиста головна кватири в Борисові.

По хмарнім, філями водяного снігу бризкаючім дні запала піч морозна, перешиваюча сивом вітру, стиваюча ледом ледви порозтоплювані багніща і калабані, і така темна і непрощадна, якби своюю темрявою хотіла прикрити ще бонарпартове безсила, цілу пужду бундючних гвардій, цілу розпуку гордих орлів.

Та ті, що ще перед ночю вспіли добитися до Борисова, не думали вкривати свою недолю, свою лахміті, свій голод, свої рани, свою утечу. Звались на збоге місточко, скрізь його власним перевоїли голодом, заповнили всі його закутини тілами півтурлів і півлудів і кидали в заміну жмін золота, кидали скарби!...

І вбоге борисівське населене дало ся аразу споуксити богацтвами. Продавали бохонці хліба, візанки дров мішки бараболі та чудували ся бо-гацтву та щедроті обдертохів; не могли зрозуміти, що майже жебрак в якусь брудну сповнений шмату, винищений, викаляний в болоті, міг за дрібничку платити наполеонівськими.

І вбоге борисівське населене через годину стало посідачем скарбів, про які не мало поняття, яких не вміло счислити ні обгорнути.

Борисівський изріз не міг очути ся з першого оголомшия, не ішов уязити собі, неваже се ті самі Французи, що перед кількома місяцями йшли сюди, що вправда не такі щедрі — та скільки інвакші!

Число кузуючих так зросло, що небавком не було що продати.

★ Festungen — Eisenbahnen — Grenzen

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

що не розуміли ні скарг, ні вакликів, ні захистів.

Інколи серед такого круга мовчазливих, скамяліліх відідавався голос совісти, голос мілосердя, та гинув він без відгомону, ледви глумливий шепт був йому відповідю.

Інколи з якихсь саний або візка двигалася на кулях тінь мушини і волікла ся аж під сторони гренадирів під головну кватиру. І тут гуділа і тут показувала золоті еполети і тут прозвавала себе генералом і мельдовала ся до цісаря.

Даремно кордон гренадирів не видів його, не запримічав, ані ворухнувся, а коли вахабний дер ся наперед, вохиляв до нього ришітку багнетів..

Ніч запала давно, а Борисів все кипів, пінився, стогнав.

Нужда розсаджувала його, заливалася, дерда, і сама вмирала, стелила кождій клаптик зеклі тілами людей, коней. Зі сходу дорогою від Орши, ланцуз марудерів від на мить не рідшав, не переривався, але якщо щ раз більшою недолемо, щораз більшим 'рем. На дімі ланцуз той не мав ніякого відплину на вахі, бо мало того, що від Борисова відганяли його багнети, мало того що мусін довкола міста обходити, то ще далі на захід нову ще гріжіші стрічав таму, бо ледви ледом накріти філі Бересіни і знову стіну багнетів розтягнув в здоїж pontonієрських біваків. І ланцуз той злився в беафоремну громаду, у одну збиту масу возів коней і людей в движиму розстогвану чорну пляму на висріблених марозом полях.

Останки гвардії мусіли щораз то сильніше стискати карабіни, щораз то скількише відпирати наласти.

Коли Борисів кипів тим пекольним гамором гень по правій стороні на арубі від лісом близько Студянки розкотився інший образ недолі. Там при чотирох огняшах гріла ся по черзі піхота, там вколо трех огнящ сідали жовніярі вколо четвертого офіцира.

Там хотіть числа полків щевли теж під да-

хмітм і плахтами, хоть і там під кубранами, шубами, кафталами і всікими шматами щезли від давна шлюфи, шеврони, аксельбанби, обтіги і шамерованя, але там все ще дув дух, була карність, там були ще й ладунки і оружіє і армати, там ще ділилися кождим кусником хліба, там печене стерво на рівні розривали кусники, там осмотрювали собі рані та відморожене, там говорили про сподівану битву.

Одно може офіцирське огнище менше живу брало участь у розговорах і забігах жовніярів на зрубі під Студянкою.

Тут може частіше налягала гробова тишина, тут нераз аїтханс будо одинокою відповідю на кинений запит, тут отупне сягало глубше. А коли понад те огнище зависла яка вітка або новина, коли з недобрих вісток називала ся голосніша бесіда, коли якася справа не находила рішення, тоді всі лиця зібраних довкола огнища збираліся в місци, де на купі шмат полусидів а пів лежав, трохи згорблений мушин в сіраку оперезаний генеральською шарфою, у баранячій кучмі насунені на очі так, що ледви пара сивих іневів оброслих вусів виставали йому понад піднесенний і піднязаний ковібр кубрака.

Та мушина не радо мішався в розмову і шойно коли до нього безпосередньо звернувся хто в запитанем, відповідав бурмотом.

Минали години. Чотири ватри мимо старанного підкріплювання погасали, димили, червоніли.

Недалеко понурі голоси варт одкликувалися щораз тихше, щораз то жалісніше. Иноді серед темряви вибухнув якийсь хвилевий гомін помішаних голосів, що давало знати, що й тут вже привріли марудери, иноді впав якийсь карабіновий вистріл, часом відізвалися за лісом гармати і близнули зелізом для постраху — похватим лише два монотонно одинакові голоси заколочували тишину, що царила над арубом під Студянкою. То був рівний довгий гомін від сторони Борисова та туїй ломіт pontonієрських молотів від Бересіни...

Переклав Ст. Ч.

серед спокію, то се має і для нас значущого війська, що більша спільність інтересів з трьма державами, як се припускають наші приятелі.

Участь Англії у війні.

Віден, 25. серпня 1914.

З певностю не помілюю ся, коли скажу, що лондонська опозиція проти війни в даний час не зростати може. Правда, що англійська преса пише про московські брехні, які дістає від своїх лондонських дописувачів і передає Парижу. На мою думку, не дуже то легко віаживати світовій війні, як її сформувані в Петербурзі брехні. І вислід цих останніх буде такий, що все більшати-же в Амстердамі обурені проти тих, що оріготовали, привівши їх до війни, під час якої англійська імперія стратить правдоподібно досить багато на своїй сьвітовій повзі, наражуючи світу крім того на внутрішні заворушення.

Чи не правда, що події сеї війни досить замотані? Австрія виповіла війну Сербі, бо ситуація ставала невиносимою. Австрія не могла не наражуючи себе на трудності у вінтрі держави, дозволяти давше, щоби Росія цікавила Північну Європу. Виповіджене Австрією рівнілося перестороні закулісовим героям, які висували ріжкоіменні маріонетки (Сербію, Чорногору, московільську пропаганду і т. п.), щоби вони спамталися. Закулісові герої оплескували однієї іншіх, але зрозуміло, лише за кулісами. Москвівським націоналістам повело ся: дій слідує піти за Австрією, Франція за Росією, а Англія за Францією не в приязні до Франції, але через ненависть до Німеччини і для оборони центральності Бельгії. Відомо, що Англійці мало люблять Бельгійців і що кампанія ведена в Ліондоні проти Бельгійців з Конга знаменита довела, що англійська любов до Бельгійців не була іншою іншіє як любов до оборони проти Німеччини. Остенде й Антверпен. Урядова пріязнь Англії до Франції була також сама. Дальше істновання Англії не було би можливе без постійного війска, коли би Німеччина забрала французькі порти Кале або Бульонь. Але англійський народ за яку ціну не хоче постійної армії. Принуждаючи ся яко незбиту правду і додаючи побоювання, що Німеччина зможе стати така сильна, що забажав собі англійських кольорів, легко було передбачити, що Англія зробить все можливе в дипломатичній дорозі, аби в разі європейської війни унеможливити погром Бельгійців і Француза.

Се очевидно не задоволяло Росії. «Сердечне» порозумів є приписано декількох особам, особливо королеві Едвардові VII. Але покійний король Англії не був аві Наполеоном, ні Махівелем. Англійські королі від давна перестали відзначати ся розумом. Пороуміння було твором кількох осіб і ті, що найбільше до цього причинили ся, були англійськими миротворцями! Сір Тома Барклай (Thomas Barclay), бувши президентом англійської торговельної палати в Парижі, був один з найревніших. Він мріяв збудувати мур проти франко-англійської війни! Відтак, по повороті до Ліондону, займив ся з членами англійсько-німецької ліги приготованням подібного порозуміння з Німеччиною. Йому й іншим, в тій числі лорду Ленсдауну (Lansdowne), бувшому англійському міністрові заграницьких справ, котрого мати була Французкою, почело ся лише за допомогою Росії утворити сю забавку. Всё було зроблено потрохи, покрайому, противажань більшості англійського народу і певно противі плявів миротворців, які над тим працювали.

Сумним і разячим фактом є, що Англія після війни 1870. року перестали живо цікавитися заграницькою політикою Європи. Свокінні причини браку консекраційної армії мали досить жовнірів (добровольців і добре оплачуваних) лише для заповнення постійного контингенту кольоріального війска і контингенту поліції на випадок економічних заворушень, переважна частина англійського народу думала, що правительство з тією ж причини було поабавлене можливості від-

*) В Англії пресової цензури нема.

ФІЛІЯ „ДІВОЧОГО СКАРБУ“ В КРАКОВІ ул. Св. ТОМИ ч. 27.

Софіївських заступників пішукуюмо.

Виплачує річно більше як 1,000,000 к на віна для дівчат.

43

Інформації удаються на місці.

ГРОМОЗВОДИ, КРЕСТИ, ОКРАСИ
В ОГНІ ЗОЛОЧЕНИ, ВІННА ЗЕЛІЗНІ І ІНШІ СЛЮСАРСЬКІ РОБОТИ виконує

Михайло Стефанівський
у Львові, ул. Варшавська ч. 10.
Телефон ч. 1707.

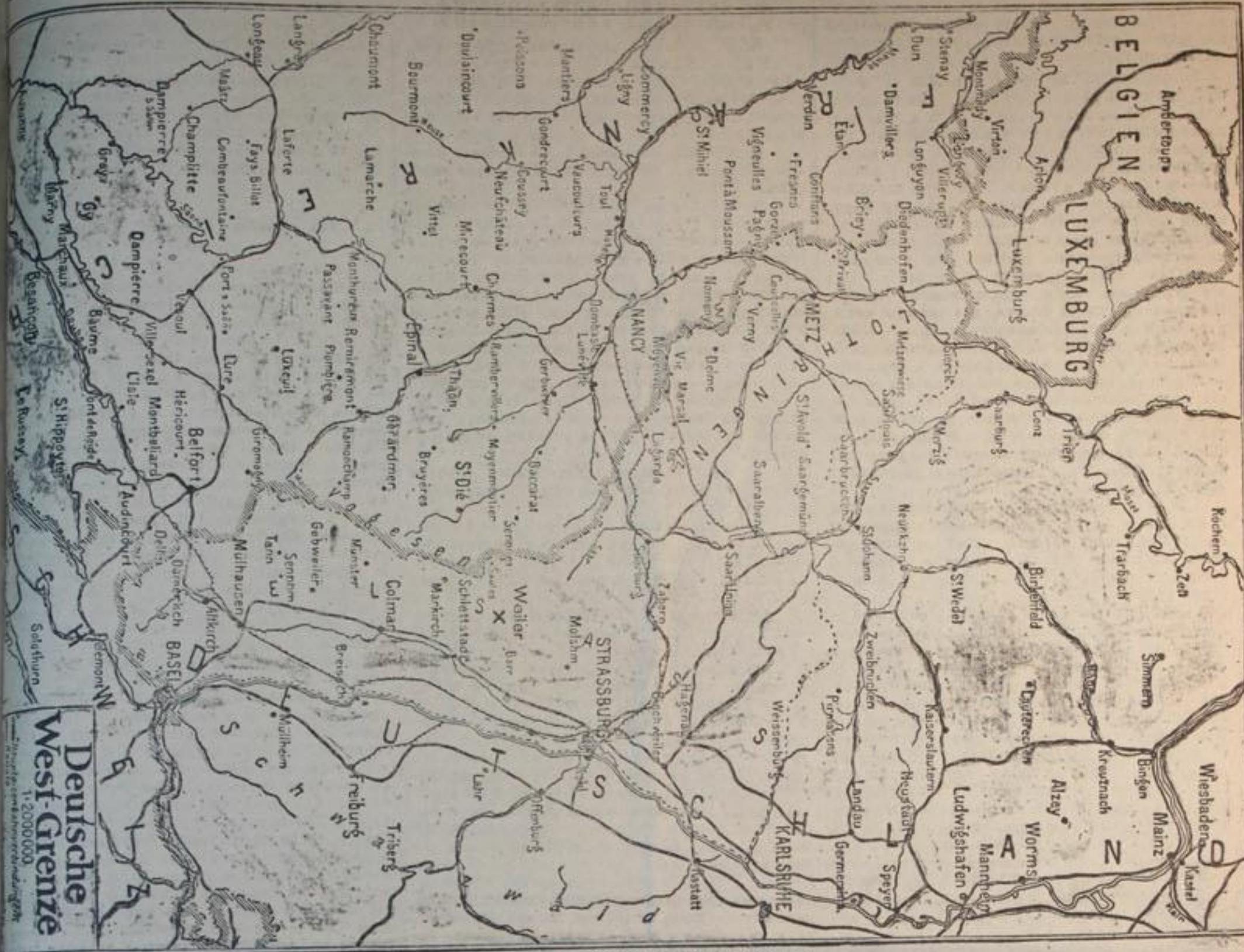
192.

100

Deutsche
West-Grenze
1300000

eutsche
sf-Grenze

— 1 —

КАРТА ФРАНЦУСЬКО-НІМЕНЬКОГО ПОГРАНИЧА.

Schneberg

Lebschütz
Ratibor Rybník

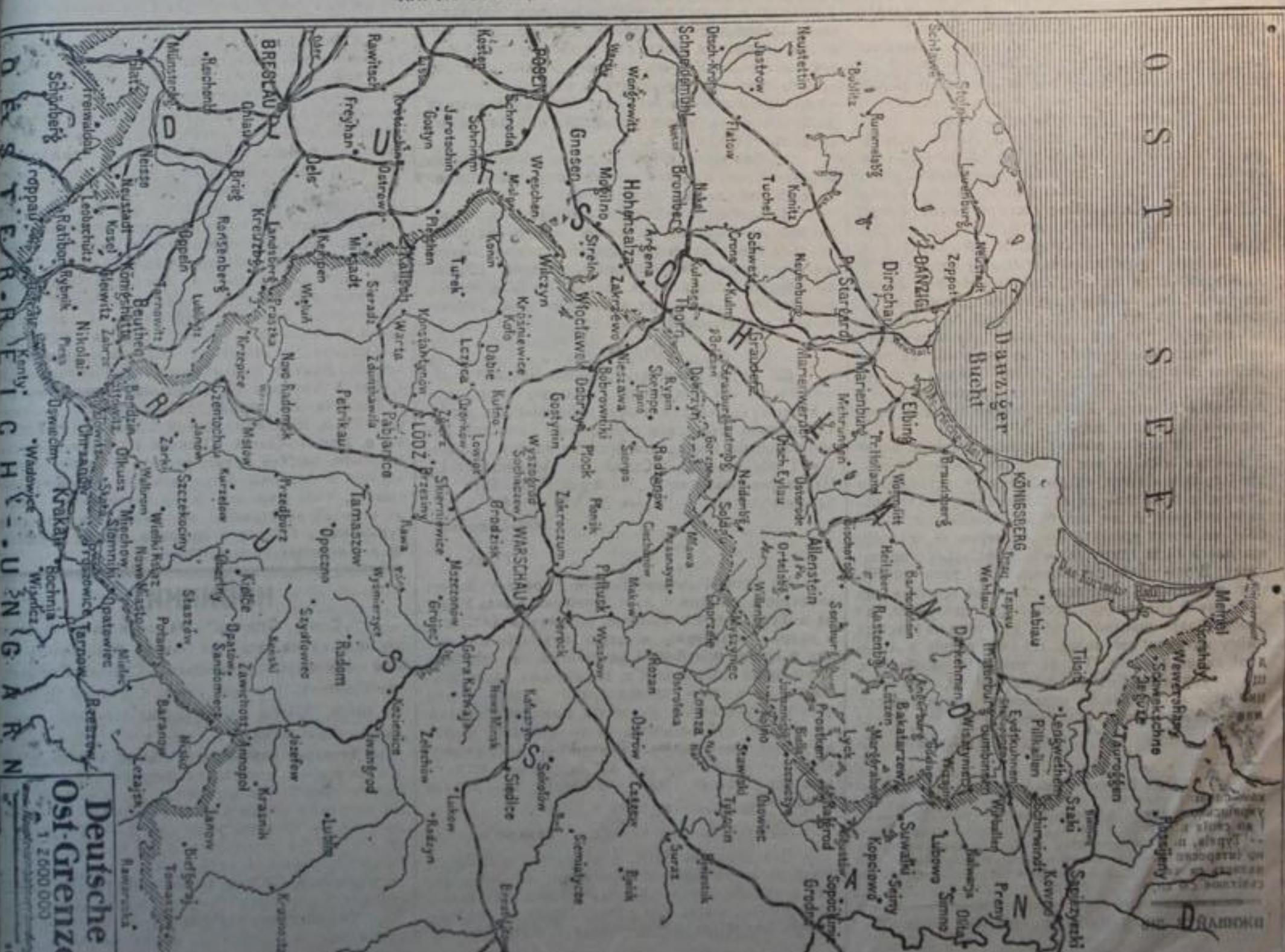
Nikolai.

Kraków

Wrocław
Tarnów

N
2

Die
enze

ПОГРАНИЧЕ РОСИЙСЬКО-НІМЕЦЬКЕ

гравати ролю в європейській політиці. Сила флоту була достаточна для захисту держави, а Гібралтар і Мальта постійно наглядали над морем. Англійський народ хуяє і не бачив російської гри.

Політичні партії часом не годилися від союзу що до заграничної політики. Члени партії праці на ній не дуже відмінялися і не хотіли нею заниматися, тому що се ухиляло соціальні реформи. Ліберали були прихильниками мира і противниками власаді конскрипції і побільшання флоту; але між ними все були незадоволені ліберали лише по імені, як міністер мариніарки Вінстон Черчіль (Winston Churchill). Консерватисти так само не були одної думки про те питання заграничної політики. Всі були імперіялістами, вимагали участі цісарства в спільному політичному життю, привілейовані тарифи для колоній і такої флоту, яка кождої хвили, в разі злуки двох довільних чужих флотів, рівняла би ся іх подвійної силі. Тут кінчилася їх мода; бо одні були московофобами, а другі германофобами, всі з боязни небезпеки для колоній і для економічної експансії Англії. Москвофоби були чисельно сильніші, бо дев'ять десятих Атлантів се московофоби; але германофоби, що становлять реакційну фракцію сторонництва консерватистів, були сильніші і голосніші кричали.

Іх германофобській роботі сприяли самі Німці, які не зуміли з Англійцями заприєднатися, що було легко зробити перед кількома роками. Ім таксама підтомагав розвиток німецької промисловості на шкоду англійської і московський вплив.

Від кількох років московський вплив в Лондоні — кольosalний. Богато причин сприяло сьому. Сестрою королевої Олександри в російська цісарева мати, яка що року приїздила до Лондону. Постійний секретар заграничних справ в Лондоні) людина фактично більшої ваги ніж парламентарий секретар сір Едвард Трей, с. в міністер справ загораничих) в сір А. Нікольсон (Nicholson) — верекований москофіл. Союзник Англії Япон мирно собі жив з Росією. Все те вміцнювало симпатії англійських і московських правителств, але проти сього порогуміння стояли англійський нарід.

Росія та анала і розуміла, що треба діяти, Вона зрозуміла силу англійської преси і зачахає пію. Звернено увагу на кількох журналістів, Ім предложені гроши, лише одному або двом з них. Прочих часточкою обідами або запросяннями відвідати Росію. Всім повірено тайни і все бережанофобські. Ім подавано неправдиві новинки, які тяжко було провірити без накладу значного трузу. Але сене вистарчало Повело ся зацікавити власників часописій московськими справами. За кілька років п. Остен Чемберлен (Austen Chamberlain) і богато інших дістали посади директорів російських банків. Брати Барінг (Baring) (всі три льорди) стають будівничими економічного порозуміння з Росією і приготовляють будову трансперської сибірської залізниці. Льорд Норткліф (Northcliffe) (колишній п. Гармсворс —Harmsworth) будучи вже власником часописій *Дейлі Мейл* (Daily Mail), *Івенінг Ньюс* (Evening News) і *Дейлі Мірор* (Daily Mirror) купив *Таймс* (Times) і став її духом контролі. А преці льорд Норткліф є найбільшим московофілом в Англії. З того часу небуло потреби оплачувати днієвники-карів а винятком одного, а лише днієвники. *Таймс* від двох років публікує тущинами "російські додатки" по 50—60 сторінок кождий, які залучуються даром, де все зроблено, аби переконати читачів, що Московщина в малим разом на землі. І не зважаючи на се, більше *Таймса* в Лондоні не куповано. За помочию малих доробкових Росії властитель *Таймсу* зменшив ціну прімерника до одного пенін!

Та ще кілько різних причин сприяли тому! З кождим місяцем все більше московських книжок і графів відходило ся до Льондону, вступало до клубів, запізнавало ся з політиками. Підготовляли публіку. А ми, що були обізнані зі справою, не могли зробити богато через те, що ширша преса була глуха на московофільську пропаганду. Війна прийшла скоріше, ніж того англійські московофіли сподівали ся, а тоді причини, що Австрія й Німеччина остаточно зрозуміли, що треба ділати швидко — або втратити на завсідні азоту спинити той недах. По війні наспів в Льондоні хвиля заплати. Та не щастить політикам, що ошукали англійський народ, він бо, що жадним вором стежить за перебігом гри в крікет, має часом страшні пробудження зі сну.

George Raffalovich.)*

Організація громадянства

Величаве число аготюшених добровольців до „Украйнських Стічових Стрільців” з різких сторін Галичини як з однієї сторони наповняє гордостию, так з другої сторони являється ся найкрасшю відповідю цілодобової суспільності на підлі клевети.

Надії наші сповнились! — Всюди в западом усі, хто міг, канулися до організовання охотників.

Наші охотники відійшли вже до головних точок абору. Та, як авісю, Число добровольців ніколи не може бути за велике, тому, по першому успіху дальше спішім до вербованців по всіх інших селах і містах нових охотників, а імено там, де перші з причини воєнних операцій доля не дозволила нам сего зчинити. Найконечніші пільні роботи кінчать ся — тому можна надіятись тепер знова великого числа охотників до борбі з Москалем. Новобранців чити теоретично, і практично — засягаючи все порад, вказівок і засобів в військових кругах. Канцелярія У. Б. У. висилає на бажане комітетів „Правильник піхотинців“ і сотників, а рівно ж уповаження до вербованців.

Зі зростом числа «Українських Січових Стрільців» росте наш обов'язок удержання заохочення Іх.

В сій цілі зарад „Український Боб-
вий Скарб“ жадає від всіх українських
громад, кас і інституцій о безповоротч-
не ухвалене на річ наших стрільців більших
квот.

Для запезнення постійніших жертв „Українська Головна Рада” порішила узодаткувати цілу нашу суспільність на річ „Укр.Боєвого Скарбу”, що з являє всім фондахи, які дотезер виливають для українських стрільців чи то друк скарбника У. Г. Р. чи до канцелярії У. Б. У. чи вкінци на фонд „Потреби України”. Заря „Українського Боевого Скарбу” іменував вже на Гаеччину своїх поборців, які заоштрафовані в осібні у поваження до збирання місцевих даток податку, одноразових датків та ріжних інших дарів. Уповаженні особи, наколи самі не могли би заниматись збиранням мають письменно уповажити іншу знату собі особу до словновання цього обовязку, однак самі остають за се відвічальні. Рівно ж можуть уряджувати збірки пушками на „Український Бовий Скарб”, а є пушки мають бути належно опечатані і заоштрафовані в підписи президії комітету, поборця та печаткою „Січі” або „Сокола”. Більше число поборців з одної місцевості має в порозумінні з комітетом розділити між себе круги оподаткованої суспільноти і збираних датків. Зібраві гроші як найскоріше відсылати переказом до „Української Боової Управи”, Львів, Можнацького 12-го раз з листом в незапечатаній коверті за повною листовою оплатою. На переказі зазначити до якого числа листи відповідна квота відноситься.

На бажане комітетів при поданні повних
заявок і заявок змінних певних осіб канцелярія
У.Б.У. видає такі уповаження.

Зібрані дорогоцінності найкрасіше передавати лично — або по кориснім зв'язкам на місці вискану квоту переслати. Засоби поживи і оружje передавати найближшому комітетові Стрільця або до поблизької їх касарні. — Біле можна пересилати поштою при вказанню для „Української Самаританської помочі“.

Приказ

Всі члени товариств „Сокола-Батьха” в цілім краю, які посідають сокільські однострої а не можуть станути в ради добровольців, дістають приказ відступити свій повний однострій для добровольців і прислати його на адресу „Українські Січові Стрільці” Стрий ул. Можнацького 12. На пакуванку зааночити „Miliärgut”. Зробити се безпроволочно”. — Львів 29. VIII. 1914.

Ал-Батък

На засів Головної Бової Управи у Львові завязалась ще дні 9. с. с. Повітова Бова Управа в Турці і безповоротно розвинула діяльність в напрямі завзуття місцевих комітетів по селах в повіті, придбання і вишколення як найбільшого числа добровольців. На першій засів аголосилося з самої закацапіченої Турки кілька десятків добровольців. По селах розіслано людий до збирання добровольців, та до збирання жертв в грошах і натураліях. Турчанські добровольці вправляють вже крісами, які випозичає місцева команда війскова. Політична влада не робить перепон.

Городские

В неділю дні 23. с. м відбулися в Городенці на засідання подільового комітету збори січових стрільців, в цілі обдумання дальшої акції. Зголосивось понад три сотки стрільців, охочих кожої хвилини для добра держави і нації видуши-

ти в поле. До візбраних промозив коротко сел
ння. По промовах відспівано „Боже буде покре-
витель“ і Ще не змерла Україна, по чиїм заре-
востровані стрільці чвірк-ми перейшли головною
улицею а поза містом розійшлися. Зaintereso-
ваннє справою є дуже велике, кождий доброво-
лещь нетерпільно очікує відміння Головної Бор-
вої управи у Львові. — На Боеvий Фонд і Чес-
Хрест зложили громадяні Городиці 24 К 78
Збірка в селі Стрільче принесла квоту 30 кор.
З Чернилиці осібним виказом надіслано збирки
206 К.

На „Укр. Січових Стрільців“ і Самаританські

послали до каси Г. У. Р. в коронах от
Добродій: о. Єванул Ласинецький з Косма-
чя 60, А. Заріцька зі Шляхтинців 2, Кл. Біль-
ський з Черновець 10, О. Сивенська з Дернова
10, "Січ" з Лотинки 930, Йосифа Баранівка з
Кримівова 1562 збірка, Олекс. Ваплак з Дикова
Ст. 10, Ів. Мзйковський з Сарати 8, о. Го. Зін-
ко 10, д-р Ізан Брик з Устрік долішніх 2550
збірка Чит „Просвіти" з М. Острави 20, Семен
Хандога з М. Острави 10 збірка, Ів. Онишко з
Пільзни 2, Осип Савицький з Пільзни 3, Авг. Ю-
ревич з Пільзни 2, К. Бабчак з Пільзни 3, Мих.
Бостонський з Пільзни 2, Олена Левицька з Від-
ня 10, о. Мах. Кордуба зі Сущна 20, П. Коваль-
ський з Кобиловолок 120 збірка, Ем. Ляшенський
Старасіль 10, Теодор Чичка з Відня 3, д-р Гу-
став Вагнер, доцент університету у Відня 100, о.
Ів. Куїв з Диднова 30, д-р Брик і Лев Калинич
100, Анна Онішко з Лисої 10, о. Зин. Флюнт з
Грабя 11 збірка, Ів. Сулятицький з Березова
632 збірка, Нат. Кобринська з Коршова 30
збірка, о М. Ганкевич в Порогах 20, Збріза па-
рохіян в Порогах 24, Ом. Гординський з Глубо-
кого 4, Евст. Юрчинський з Чорткова 10, Воло-
дислав Церкевич з Веренчанки 20, Юр. Кривен-
ський роб. зеліан. з Веренчанки , Т. Габаков-
ський 2, Ст. Сопотюк 2, І. Волинський 10, Клем.
Волинська 10, С. Комаринська і С. Кошовська
з Раїв руської 70 збірка, збірка з Болшовечі
60, поручник Мітауша 20, Енг. Бутковська з Глу-
бокого 5, Комітет пок. Боєвої Укр. Угорви У.
С. С в Тисменици 100, д-ро. І. Бібалек, Віше-
нав 20, М. В. 40, о. Андрій Дубицький з Побука
3, Ольга Дубицька з Побука 2, Урад парохійна.
в Борнові 31 звірка, Ев. Дулір з Жадови Бе-
цькова 2, Гнат Якимчук з Перемишля 10, М. Царевич
10, О. Сохацький 5, М. Кульчицький 5, В. Салабан
5, В. Стояновський 2, П. Овісськів 1, о. Ю. Прстащ
15, збірка, Гром. боєв. комітет в Хацкові 1522,
А. Баладюк з Антонівки 10, Сусанна Косинська з
Ізвора 2, Гром. Комітет „У. С. С. в Білих Осло-
вах 2477, Е. Данилович з Ворохти 5, М. Бере-
зюк з Ферескулі 5 збірка, М. Сим з Борк. шлях-
ком. постерунку жанд. 11, А. Лужкінович з Льпо-
ні 5, інж. Ілько Попович з Черновеч 20, Марія
Блайбар з Відня 200, д-р Ст. Пеленський 20, Т.
Ільківський з Росточок 30 збірка, А. Гарасим Мо-
лешковичі від тов. "Січ" 11, о. Й. Дуб з Любушанки
20, Максим Панасюк зі Старимира 10,
Ол. Голубович з Карлова 5, С. Рабія з Рожні-
кова 10, о. д-р Мирон Костишин з Миколаєва
П. Дн. 53 збірка з Розсадова, д-р Тац. Лучаков-
ський з Відня 50, Евген Любарський Письменний
з Відня 100, Арнольд Колішер зі Львова 20 Чер-
нівська фабрика паперу братів Колішер 100, о.
Зол. Престашевський з Крехович 10, о. Евст.
Сорейчук з Залучу 90, Іл. Дюк з Рищеві 10, Ів.
Голубович з Карлова 4217 збірка, С. Паньків-
ський у Львові 200, Семен і Ізабеля Хандіш з
М. Острини 20, „Жіноча Громада" в Кракові 4010
збірка, Виктор Чопановський з Обертків 6, Л.
Сумік в Волосові 10, Повітовий боєвий комітет
з Томачи 600, проф. Греголічський з Переми-
шля 15, о. Яків Мухницький з Хацкова 1747 збір-
ка, о. Ірен і Олена Шевчик 10, Дорошівські
зложили: авісний артист різьбар 2 срібні медалі
наслуги з Академії штук красних в Римі 10 го-
дінкою, Анна Дмитрик, жена тимчасового учите-
ля золотий перстенець зі шмарагдом, ковткі з
туркусами і брошку з шнурами, Іванна Левертів-
ка в Уморопах золоту обручку.

НОВИНКИ.

— „Січові Стрільці“ на поля бою. В битві що вела ся на схід від Львова брав участь та-кож один підліток українських Січових Стрільців (одна сотня). Поведене наших Стрільців було дуже добре. Окрім малозначних тілесних ушко-зашень втрат не мав.

— Дирекція української гімназії в Яворові по-
дав до відома, що іспити поправчі і додовняючі
будуть дні 1. і 2. вересня с. р. в часі від год.
8—12 рано і від 2—4 пополудні. Вступні іспити
до класів I—VIII і висні до класів I—VIII відбудуть-
ся дні 3. і 4. вересня с. р. в тім самім часі.
Всіх інформацій про залыші заряджено уз-
лити дирекція в тих самих дніх і в тих самих
головах в кавендерії гімназії під час впису.

— Чи практичне заряджені? З кругів учительських пишуть: Дирекції земельних наших пінзелей

— Жіночий Кружок У. П. Т. ім. Ганни Барвінок у Львові повідомляє отсюм всіх інтересуваних, що інститут ім. сн. Ольги не буде відкритий з днем 1. вересня. Речинець привітана буде сповіщанням в своєму часі.

— Українська колонія в Берліні проти Росії. Віденська *Korrespondenz Herzog* доносить з Берліна: Посол до рази держави Микола Василько дістав від Русії, що живуть в Берліні тау телеграму: Ми Українці проживаючи в німецькій державі пересиламо всім українським послам до австрійської ради держави посилані після розорені як съмілем оборонцям на шах братів, що стогнуть під царським яром, щоби наша Україна відродилася знов під скрітом Габсбургів! За українську колонію в Берліні Шульгин, Даскалюк.

— Статистика мов і наріч світу. Директор „Standard Dictionary“ Vicetellus відповідає на питання студій, що на світі існує 3424 мов і діалектів. В Америці є в ужитку 1624 мов і наріч, в Азії 937, в Європі 587, в Африці 276. Англійською мовою послугується 150 мільйонів людей, німецькою мовою 120 мільйонів, російською 90 мільйонів, французькою 60 мільйонів, еспанською 55 мільйонів, італійською 40 мільйонів, португальською 30 мільйонів. Найбогатішою на слова є мова англійська, числив 525.000 слів, словник німецький має тільки 300.000 слів, враз а іменами людей, словник французький має 210.000 слів, російський 140.000, еспанський 120.000, італійський 240.000 слів.

— Типи армії тридіржавного порозуміння. Ко з армії. Дуже відважний супроти робітників, жінок і дітей. Його найважливішим оружием є спис, яким атакує безборонних наради з відомостями. На голос пруської трубки, продає коня і оружя та девертирує до Австро-Угорщини.

Французький вояк. Вправно біжить. Хотів би конче дістати ся до Берліна. Діставши ся — як бранець. По кождій пораженню французької армії посилає до дому депешу зі звісткою про побіду.

Англійський вояк. Звербований з лондонського шиночку за заплату 1. шільністю. Радо нападає за необсаджені колонії і порожні човни. Перед битвою виповідає службу.

— Що оповідав бранець з України. Вчора сподія розмовляв один львівський Українець з осійським бранцем. Бранець оповідав, що його діл — це самі Українці з Полтавщини і Київщини. Мобілізацію стрінуло населення дуже нещодо і боронилося перед ним як могло. Покликаних пильнували поліціянти і наганяли їх до села покликання. Населення знає про Українських стрільців, знає, що вони прийдуть на Україну та рахільно їх прийме. Мають українські відозви. І Україні йде потайки революційний рух.

— Дирекція державних залізниць у Львові оголосує: Поїздом, котрий дні 24. серпня с. р. о годині 11-їй перед полуночю від станції Тернопіль шляхом на Ходорів, ішло богато південних, що везли свої річки і артикули південні до Львова. Річки ті лежать південні на головному двірці у Львові. З причини браку місця на сім двірці визиває ц. к. Дирекція державних залізниць у Львові особи інтересовані до відображення тих предметів найдальше в протягу 4 днів після цього оповіщення, бо коли мине сей термін ті річки усунуться з головного двірця. Протягом подався до відомості, що заряд залізничний не відповідає ані за скількість ані за якість сих предметів.

— Затверджене виборою. І. В. Цісар затвердив вибір Едварда Соботи, ем. радника суду на пресеса а гр. Володимира Дідушицького власника більшої посилості і посла на сім країн на заступника презеса Ради повітової в Станиславові.

— Княжий дар інж. В. Бородайкевич з Відня претруває укр. Стрільців і Самарит. поміч 10.000 кор.

— Дирекція державних залізниць у Львові оголосує: Поїздом, котрий дні 24. серпня с. р. о годині 11-їй перед полуночю від станції Тернопіль шляхом на Ходорів, ішло богато південних, що везли свої річки і артикули південні до Львова. Річки ті лежать південні на головному двірці у Львові. З причини браку місця на сім двірці визиває ц. к. Дирекція державних залізниць у Львові особи інтересовані до відображення тих предметів найдальше в протягу 4 днів після цього оповіщення, бо коли мине сей термін ті річки усунуться з головного двірця. Протягом подався до відомості, що заряд залізничний не відповідає ані за скількість ані за якість сих предметів.

— Затверджене виборою. І. В. Цісар затвердив вибір Едварда Соботи, ем. радника суду на пресеса а гр. Володимира Дідушицького власника більшої посилості і посла на сім країн на заступника презеса Ради повітової в Станиславові.

ОПОВІСТКИ.

Субота, 29. серпня 1914.

Нижні: греко-кат. Пер. іерук. Обр. Г. римо-кат. Уск. гол. Ів. К.

Від вівтаря: греко-кат. 12. Н. во С. Микона римо-кат. 13. Н. во З. С. Ф.

Повівтаря: греко-кат. Фльори. П. звіра римо-кат. Раймунда інч.

Схід. сонця о год. 4-37—важіль. 12.

| Найбільшою вітхою є дитина, коли здорове і сильно розвинуте ся. Коли ж мати знає про тім, що аби ся осигнати, не може чічого більшого давати своїй дитині, як лише Нестального мучку, найстарше, найпевніше і найдешевше відживлююче засідство, так для здорових, як і слабих дітей. Пробні пушкі даром можна дістати у Henrі Neßl, Wien I., Biberstrasse 4 g.

ad 252

ТЕЛЕГРАМИ.

Львів, дні 29. серпня 1914.

Перед конклавом.

РИМ. (Ткб.) *Tribuna* приносить дуже ширену чутку, після якої кардинали видали дві передвищувальні ухвали.

Перша поставляє, щоби поручити одному з американських кардиналів ослаблені суперечності, які могли би вирвати між французькими і північними членами колегії. Друга ухала поставляє перевести вибір папи рег *comptum abo per delegationem*. Комісія кардиналів, котра була визначена до вибору рег *delegationem*, мала би складати ся з п'яти кардиналів. На першім офіційному зібранні конклаву, мала би ся комісія бути затверджена аклямациєю цілої конклаву. На вчерашньому зібранні було присутніх 48 кардиналів. Доконавши вилюсовання мешканця для поодиноких кардиналів.

РИМ. (Ткб.) *Osservator Romano* доносить: Свята Колегія поїрала духовному Місіяльському функції губернатора конклаву. *Tribuna* доносить, що кардинал Камерленго роадав частину карт вступу до апостольської палати. Сі карти вікофовано. По інформаціям *Tribun* завіщав Пія X. не буде оголошуване, бо се неформальний тестамент, а менуар, в котрім папа спісає ради господарської натури.

Франція не може помагати Бельгії!

БЕРЛІН. (Ткб.) Посадник Брукслі повідомив північного команданта міста, що французьке правительство заявило бельгійському правительству, що не є в силі поверти Бельгію при помочі якої небудь офензиви, бо Франція сама в змушена до дефензи.

На потреби України

приймас жертві Краєвий Союз кредитовий у Львові, Ринок 10, вкладкова книжочка ч. 13000.

Асекуруйте своє маєво від огню

в „ДНІСТРІ”!

Кождий Русин повинен асекурувати свій відомі, щоби на случай пожежі не понести страшні, бо достаток одиничні то добробут цілого підроду.

Кождий Русин повинен асекурувати ся тільки в руськім товаристві взаємних обезпечень

„Дністер“

НЕМА ЖАДНОГО ІНШОГО РУСЬКОГО ТОВАРИСТВА АСЕКУРАЦІЙНОГО, ТІЛЬКИ ОДИН

„Дністер“.

„Дністер“ рахує вайдешеві оплати за обезпечення СЕЛЯНСКИХ ВУДНИКІВ.

„Дністер“ вважає кождорічний ЧИСТИЙ ЗІСК своїм членам; на рік 1913 виводить аворт 10 пр.

„Дністер“ садиці та вкладачі шкоди по огні скоро і реально, а на членів опікової комісії запрошує все двох господарів.

„Дністер“ дає підмогу РУСЬКИМ ШКОЛАМ і БУРСАМ, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „Дністері“ можуть дістати пільгів у всіх великих банках і в товариствах взаємного кредиту „Дністер“.

Власні фонди „Дністра“ вносять в кількісні 1913 року 4,473.790 корон.

В „Дністру“ можна обезпечувати від крадіння з великою допомогою всіного роду, в товариствах кредиту готівку, цінні папери і т. ін. за деятою оплатою премії.

Адреса „Дністра“: Товариство взаємних обезпечень „Дністер“ у Львові, у власній ділі. ул. Руська 4, 20.

НАДІСЛАНЕ.

(За своє редакцію відповідає).

ФАБРИКА „ABADIE“

виключно австрійсько-угорським товариством в обмеженою порукою. Мав свої фабрики у Відні і Нійтру. Усі інші розсіані конкурентами 2144 поголоски минають ся з правдою.

СТ паперці

виріб однокої української фабрики тутоні паперців в Тернополі

„Будучність“

новини щодені Українець нурити. 27

Дентист Д-р Бережницький
поверне до Львова 1. вересня.**Дрібні оголошення**

платити ся по 6 сот. за слово, належне 60 с. для глядачів враці по 4 сот. за слово. Належність платити ся з гори, а можна І переслати в поштових марках.

**Жіночому без-
сильністі**
відклади іменно страшними наслідками тайних гріхів молодості і розпусті, усуне напевно і на довго однією розправою в мистичній іностранській книзі самоохорона д-ра Ретана

Подільське видання 2 К Німецьке 4 К
Тисячі людей нашли в ній вічесні своїх недуг і наприкінці своїх мужніх сил при помочі власного в кінці способу лікування, Verlagsgesell., Leipzig, Neumarkt 25 (Sachsen). 148

Жінчими працюють, рельно до помочі в домашній господарці на фільтарку вонику. Підати свої усівія. Зацікавона, Львів, вул. Потоцького 102. 2142

З огляду, що шільний рік розличне ся пізнати, єсть готов вестя науку з ученицями вищих класів гімназійних у Львові після шільного пляну. Зголошення під „Пошукуючий 50“ до Адміністрації „Діла“ у Львові. 2145

Для родин, шуканих спокою, 3 жалі гарні помешкання коло стаків в Сянках. Рославіця і міт приватиз. Білінський, Сянки.

**Грудні недуги
можна вилічити
чаем з лісного зіля.**

Ново відкрите чеське віле вилічило тисячі людей на цілім світі, а серед них богато таих, яких вважало ся вже за пасуваних на смерть.

Прошу, щоби кождай, хто терпить на туберкулі, бронхітіс, ястму, катар, груди і легі преслав мей сій адрес: Надішлю кожу відзіртою початкою оплаченою мою нову книжку, котра дохлають описує мій спосіб вилічення із сухих. Ся книжка обнімає мої досліді в цілі відкритя нового лічівничого середника і остаточне його підкрите. Чай встановлені із зіля вилічує жені цілком. Тисячі літів в подібніх хадуть чудові куріці, котрі чай спричиняє майже у всіх частинах світу. Мій чай записувано офіційно в Австро-І. т. д. Відмінні відзначені, також із земерянською Лігою. Наколи хтось терпить на туберкулі, або на груді, нехай не уживав жадних медичних середників, лише лічиться ся дома моїм гірським чаєм. Я висилую мое зіло, а кождай сам собі приладжує чай.

Моя чудом вилічена....

Гелленфельде, дні 4. січня 1913.
Мушу Вам знати, що гірський чай моя би чудом вилічував мою жілку в горбі на груді, на яку вже від 5 літ терпіла. Чай ся тевер цілком здоровою.

2141
В поважанем
Валентій Блюковський
Гелленфельде к. Ласковіц,
сх. Пруссія.

Не зволіайте дні дні, але сейчас пишіть.

Rich. Šimánovský, Praha,
Kr. Vinohrady № 861 (Böhmen).

Купуйте

Відредаговано за редакцію Василь Панікко.

Централі

(право охоронені № 53644)
найліпша, изкусністів, і
тим схожий на бідешевий
порошок до нормонії і скро-
рого течения усіх домашніх
занят, поручтає ся як най-
горяч Ішів всім господарям
і пекарям худобу.

Важкі на цілющі і на поясни охорону марки.
Шіни: 1/2 кг. 75 коп., 1 кг. 150 кг. 5 кг. 550 кг. 12 кг. 12 кг.
20 кг. 18 кг. 50 кг. 40 кг. 100 кг. 78 кг.

Централі вироби антика під ангелом в Neulitschein N. 107.
Склад і головне заступство на Галичину фірма ФАБР-
ШТАЙН, торговля машин, Львів, кул. Городецька № 59.
Телефон 756.

Курси рахунковости З. Ольшевського
Львів — Куркова 38.,

до Іспитів з державної рахунковости, також на гро-
мадських наспірів і контролерів (уст. 1896). Особи-
сті зголосені від 3—4. Замісцевим проспекті. 2030

Вже вийшла ся руська кухарська книжка п. а.

„Домашна Кухня“
(ЯК ВАРИТИ і ПЕЧИ).

Владила: Леонтіна Лучаківська.
Накладом: Микола Закхівського.
Сторін 178. — Ціна одного примірника 1·50 к., а ре-
урсіалкою поштовою 1·68 к.

Он книжка підгодована на підставі довголітніх студій і практики авторки, в поправлені українські жові і обі-
мав 7 розділів в 457 прислівів з тою: Росоля і ку-
си. — Миса. — Пастига. — Ярина. — Колбаса.
— Салата. — Дегужія. — Часть друга обі-
жак: Печіна. — Торт. — Сквиці (снігура) — морож-
не — кашу — чай — чесоладу — лімонаду — гори-
шківки — а в кінці пояснені про відкрите стола як
більші прикмети.

Замовляти від адресою:

Друкарня І. Айхельбергера
Львів, Ринок № 10. (дік „Просвіти“)

ДОСТАВА

Слов. зареєстр. в обмеж. (зверненою) ворукою.

ДИРЕКЦІЯ: Львів ул. Домініканська 11.

СКЛАДИ: Львів ул. Руська 20.

Станіславів пл. Смоліка 1.

Перемишль Ринок 26.

Поручав свої богато звісомірські склади усіх

церквів різних.

Прийман усікі кандзи, звички і перелітки.

Достарчє давнім готових і після замовлень та

страйхів ділінок.

Поручав церковних малярів, різьбарів, златарів і

підприємців будови і напради.

Продан церкви віні і столове блак та срібло, прав-
дине, хінакс і алтарі.

Виготовля херута і алтаря для „Соколів“, „Ст-
чиз“ і Чигалськ „Просвіти“.

Церквам-членам дає 2% додаткового опусту при

закупіні.

Кожда церква, кождай съїдомий Русин повинен

стати членом „Достави“.

Уді 20 к.; платник також ратам; висіве 1 к.;

дініцідза за 1912 р. 7%.

Часть зиску розділов „Достава“ на церкви і на-
родні цілі.

Хто купує в „Доставі“, купує у себе: абільшук

народне жайво, поперва рідкій промисл.

Інформацій уділан: ДИРЕКЦІЯ ул. Домініканська

ч. 11; на жадані висилав цінники.

Е. Г. ЗЕЛІГЕР.

СИНЯ ФЛЬОТА
Світова повість в двох
томах.

Переклад Михайла Лозинського.
Ціна обох томів по 3 корони, разом
6 корон.
Хто призведе 6 к до Адміністрації „Діла“, овер-
жать книжку оплатно.

Світло церковне і столове
найліпшої марки охоронено запротоколовою

маркою — М. Ц. Н. Т. поручач
НАРОДНА ТОРГОВЛЯ.

Світло се висилав ся в двох родах по 212 кор. і по 186 кор. за 100 кг. Для церкви
12% опусту. Ціни розуміють ся лічко фабрик,
крім цього світла можна зістати у часі також
за 100 кг. лічко Львів.

Товариство взаємн. кредиту**„Дністер“**

у Львові ул. Руська ч. 20, Телефон ч. 784
засноване про Товариство взаємних обезпечень
„Дністер“ в р. 1890 на підставі закону о став-
рішках в р. 1873.

Одніальність членів обмежена до
подвійної висоти уделу.

Цілюю Товариства в уделюванні
кредиту своїм членам рільникам
обезпечением в „Дністру“ від
більше літ.

Відсотки від вкладок 4%, без потру-
чення рентового податку.

Вкладки приймає і виплачує Каса То-
вариства в урядових годинах, від 8. до 2.
в полудні.

Кonto в Почтовій Шадніці 35.527,
Жирое конто в австро-угор. Банку

Шаднічі вкладки К 4,120,000—

Власний масток К 536,000—

Уділені позички К 4,765,000—

Канцелярії Товариства отворені пе-
ред полуднем.

**Українське Товариство обез-
печень на житі і ренті****„Карпатия“**
у Львові.

Почтний президент Його Ексцепенція ми-
трололит Андрей граф Шептицький.

Товариство основане на якійністі,
а через то всі йиски розділює як дінідци по-
жіж обезпечених.

Прийман обезпечения в усіх можливих ком-
бінаціях, як обезпечень на слід смерті, жи-
лане обезпечень на дожиті і на слід смерті,
обезпечень в евентуальної діорадової капі-
талю та надінчані, корисні і діодні обезпеч-
ення дітей. При найдобігніших комбінаціях по-
дає як найкорисніші усіді, а прокі побі-
ре надзвичайні високі.

Ручать же по трех літак неоспори-
мість і незапалість обезпечения.

На слід самовідбітства заплачун
цілу обезпечено суму, які обезпеченні тривають
три роки, а на слід смерті в двохом же
по однорічнім триванню обезпечення.

Правляє по трех літак право викупу, а
рівно же по трех літак уделюю пожички за
кількі 5% відіссяко.

Прийман соєнів і солдів наступників.
Інформацій уділан оборотною почтою, прослі-
ти вислати даром і оплачено.

Теперішня адреса (по перенесенню осідку)
Львів, ул. Руська ч. 18. (обіч „Дніст-
ра“).

Інформація Агенція для Буковини находит-
ся в Чернівцях при ул. д-ра Райса ч. 8.

Друкарів „Діла“ Львів, Ринок ч. 10.

тільки у фірм що оголошують ся в часописи
Не заб